

సైపుట్టిన్ దాహూద్ బోరా కమ్యూనిటీకి అధిపతి. భారత పార్లమెంట్ డా. సైయాద్ ముషర్షీ సైపుట్టిన్కు పాకిస్తాన్ అత్యున్నత పౌర పురస్కారం 'నివాస్ ఏ పాకిస్తాన్' లభించింది. డిసెంబర్ 5న జరిగిన కార్యక్రమంలో పాకిస్తాన్ అధ్యక్షుడు ఆర్ఎఫ్ అల్వీ ఈ పురస్కారాన్ని అందజేశారు. యూనివర్సిటీ ఆఫ్ కరాచీలో స్కూల్ ఆఫ్ లా ఏర్పాటుకు ఆయన ఎంతో కృషి చేశారు. భారతలోని అలీగఢ్ ముస్లిం యూనివర్సిటీ, జామియా మిలియా ఇస్లామియా యూనివర్సిటీలకు ఆయన చాన్సలర్ గా వ్యవహరిస్తున్నారు.

క్రీడా అవార్డ్స్- 2023

- యువజన వ్యవహారాలు, క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ జాతీయ క్రీడా అవార్డులను 2023, డిసెంబర్ 20న ప్రకటించింది. రాష్ట్రపతి భవన్ లో జనవరి 9న రాష్ట్రపతి ద్రౌపది ముర్ము ప్రధానం చేశారు. క్రీడల్లో అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పతకాలను సాధించిన క్రీడాకారులకు, వారికి శిక్షణ ఇచ్చిన కోచ్ లకు ఈ అవార్డులను అందిస్తున్నారు. గత మూడు, నాలుగు సంవత్సరాల నుంచి జాతీయ, అంతర్జాతీయ స్థాయిలో క్రీడల్లో రాణిస్తున్న క్రీడాకారులను ప్రోత్సహించడానికి కేంద్ర క్రీడల మంత్రిత్వ శాఖ మేజర్ ధ్యాన్ చంద్, ద్రోణాచార్య అవార్డుల ఎంపికకు సుప్రీంకోర్టు రిటైర్డ్ న్యాయమూర్తి జస్టిస్ ఎంఎం ఖన్లూర్ నేతృత్వంలోని కమిటీని ఏర్పాటు చేశారు.
  - ఈసారి జాతీయ క్రీడా అవార్డులు తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన నలుగురికి లభించింది. రంకిరెడ్డి సాత్విక్ సాయిరాజ్ (బ్యాడ్మింట్టన్, ఏపీ), అజయ్ కుమార్ రెడ్డి (అంధుల క్రీకెట్, ఏపీ), హుసాముద్దీన్ (బాక్సింగ్, తెలంగాణ), ఈషా సింగ్ (ఘాటింగ్, తెలంగాణ).
- ధ్యాన్ చంద్ ఫెలోరత్న అవార్డు**
- దేశంలో అత్యున్నత క్రీడా పురస్కారం మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ ఫెలోరత్న అవార్డు. ఈ అవార్డును ఇప్పటివరకు 58 మందికి ప్రధానం చేశారు. దివంగత మాజీ ప్రధాని రాజీవ్ గాంధీ జ్ఞాపకార్థం 1991-92లో ఈ పురస్కారాన్ని ప్రారంభించి, రాజీవ్ ఫెలోరత్న పేరుతో అందించేవారు. 2021 ఆగస్టు 6 నుంచి భారత హాకీ ఫ్లేయర్ మేజర్ ధ్యాన్ చంద్ పేరుతో అందిస్తున్నారు. ఈ అవార్డు కింద రూ.25 లక్షల నగదుతో పాటు ప్రశంసా పత్రం, పతకం అందజేస్తారు. ఏదైనా సంవత్సరం ప్రదర్శనలు ఆశించిన విధంగా లేవని కమిటీ భావిస్తే ఆ సంవత్సరం పురస్కార ప్రధానం జరగదు.
  - బ్యాడ్మింట్టన్ విభాగంలో గతంలో పుల్లెల గోపీచంద్ (2001), సైనా నెహ్రూల్ (2010), పీవీ సింధు (2016), ప్రమోద్ భగత్ (2021), కృష్ణ నాగర్ (2021), చిరాగ్ చంద్రశేఖర్ శెట్టి, రంకిరెడ్డి సాత్విక్ సాయిరాజ్ మొత్తం ఏడుగురు అందుకున్నారు.
  - మహారాష్ట్రకు చెందిన చిరాగ్ శెట్టితో కలిసి సాత్విక్ సాయిరాజ్ గత ఐదేండ్లలో పలు అంతర్జాతీయ టోర్నీల్లో అద్భుత ప్రదర్శనలు చేసి పలు పతకాలు సాధించారు.
- చిరాగ్ శెట్టి, సాత్విక్ సాయిరాజ్ జోడి సాధించిన పతకాలు**
- స్విస్ ఓపెన్ సూపర్ 300
  - ఇండోనేషియా ఓపెన్ సూపర్ 1000
  - కొరియా ఓపెన్ సూపర్ 500
  - చైనా మాస్కోర్స్ ఓపెన్ సూపర్ 750
  - ఫ్రెంచ్ ఓపెన్ సూపర్ 750
  - 2018 హైదరాబాద్ ఓపెన్ టైటిల్
  - 2022 థామస్ కప్ లో స్వర్ణం
  - 2022 టోక్యో ప్రపంచ చాంపియన్ షిప్ లో రజతం
  - 2018 కామన్వెల్త్ క్రీడల్లో రజతం
  - 2022 కామన్వెల్త్ క్రీడల్లో స్వర్ణం
  - 2022 హాంగ్కాంగ్ ఆసియన్ క్రీడల్లో స్వర్ణం
  - 2023 ఆసియన్ చాంపియన్ షిప్ లో స్వర్ణం
- ద్రోణాచార్య అవార్డు**
- అంతర్జాతీయ పోటీల్లో పతకాలు పొందే విధంగా క్రీడాకారులకు శిక్షణ ఇచ్చిన వారికి

- ద్రోణాచార్య అవార్డులను అందజేస్తారు. ఈ అవార్డులను 1985లో భారత మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసింది. ఈ అవార్డు కింద రూ.15 లక్షల నగదు అందజేస్తారు. 1985లో తొలిసారిగా ఈ అవార్డులను ఓఎం నందియార్, (అడ్లెటిక్స్), ఓం ప్రకాశ్ భరద్వాజ్ (బాక్సింగ్), బాలచందర్ భాస్కర్ భగవత్ (రెజ్లింగ్)లకు ఇచ్చారు.
- 2023 అవార్డు గ్రహీతలు**
- 1) లలిత్ కుమార్ (రెజ్లింగ్)
  - 2) ఆర్ బి రమేష్ (చెస్)
  - 3) మహావీర్ ప్రసాద్ సైని (పారా అథ్లెట్)
  - 4) శివేంద్ర సింగ్ (హాకీ)
  - 5) గణేశ్ ప్రభాకర్ (మల్లఖంబ్)
- ద్రోణాచార్య అవార్డు జీవితకాల పురస్కారం**
- 1) జస్ కీరత్ సింగ్ గ్రేవాల్ (గోల్ఫ్)
  - 2) భాస్కర్ (కబడ్డీ)
  - 3) జయంతి కుమార్ పుషిలాల (టేబుల్ టెన్నిస్)
- ధ్యాన్ చంద్ జీవితకాల సాఫల్య పురస్కారం**
- క్రీడల్లో లైఫ్ టైమ్ అచీవ్ మెంట్ అవార్డుల్లో ధ్యాన్ చంద్ అవార్డు అత్యుత్తమమైంది. ధ్యాన్ చంద్ అవార్డును 2002లో భారత మానవ వనరుల అభివృద్ధి మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసింది. ఈ అవార్డుల కింద రూ.10 లక్షల నగదు, జ్ఞాపిక, వేడుక దుస్తులు, ప్రశంసా పత్రం అందజేస్తారు. 2002లో తొలిసారి అప్పారావు ఘోష్ (బాస్కెట్ బాల్), అశోక్ దివాన్ (హాకీ), సాహురాజ్ బిర్లాదార్ (బాక్సింగ్) అందుకున్నారు.
- ధ్యాన్ చంద్ జీవితకాల సాఫల్య పురస్కారం - 2023**
- 1) మంజూష కన్వర్ (బ్యాడ్మింట్టన్)
  - 2) వినీత్ కుమార్ శర్మ (హాకీ)
  - 3) కవిత సెల్వరాజ్ (కబడ్డీ)
- మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్**
- ఇంటర్ యూనివర్సిటీ టోర్నమెంట్ లో మొత్తం అత్యుత్తమ ప్రదర్శన కనబరిచిన విశ్వవిద్యాలయానికి మౌలానా అబుల్ కలాం ఆజాద్ ట్రోఫీ ఇస్తారు.
  - గురునానక్ దేవ్ యూనివర్సిటీ ఓహరల్ విజేత (అమ్మత్సర్)
  - లబ్ధి ప్రాఫెషనల్ యూనివర్సిటీ మొదటి రన్నర్స్ (పంజాబ్)
  - కురుక్షేత్ర యూనివర్సిటీ రెండో రన్నర్స్ (కురుక్షేత్ర)
- అర్జున అవార్డు**
- క్రీడల్లో ప్రతిభ కనబరిచిన క్రీడాకారులకు తగిన గృహింపు ఇవ్వడానికి 1961లో మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రిత్వ శాఖ దీన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఈ అవార్డు కింద రూ.15 లక్షల నగదు, ప్రశంసా పత్రం అందజేస్తారు.
- 2023 అర్జున గ్రహీతలు**
- 1) ఓజాన్ ప్రవీణ్ దేవ్ హాలే (ఆర్చరీ)
  - 2) అదితి గోపిచంద్ స్వామి (ఆర్చరీ)
  - 3) మురళీ శ్రీకర్ (అడ్లెటిక్స్)
  - 4) పారుల్ చౌదరి (అడ్లెటిక్స్)
  - 5) మహ్మద్ హుసాముద్దీన్ (బాక్సింగ్)
  - 6) వైశాలి (చెస్)
  - 7) మహ్మద్ పమీ (క్రికెట్)
  - 8) అనూష్ అగర్వాల్ (కాన్వెయ్స్)
  - 9) దివ్యకృతి సింగ్ (కాన్వెయ్స్ డ్రెసెజ్)
  - 10) దీక్ష దాగర్ (గోల్ఫ్)
  - 11) క్రీషన్ బహుదూర్ పాతక్ (హాకీ)
  - 12) సుశీల చాన్ (హాకీ)
  - 13) పవన్ కుమార్ (కబడ్డీ)

- 14) రీతు వేగి (కబడ్డీ)
  - 15) సనీన్ (ఖోఖో)
  - 16) పింకి (లాన్ బౌల్స్)
  - 17) ఐశ్వరి ప్రతాప్ సింగ్ తోమర్ (ఘాటింగ్)
  - 18) ఈషా సింగ్ (ఘాటింగ్)
  - 19) హరిందర్ పాల్ సింగ్ సంద్య (స్కామ్)
  - 20) ఐహిక ముఖర్జీ (టేబుల్ టెన్నిస్)
  - 21) సునీల్ కుమార్ (రెజ్లింగ్)
  - 22) అంతిమ్ (రెజ్లింగ్)
  - 23) నౌరె రోషిబినా దేవి (పుష్ప)
  - 24) శీతల్ దేవి (పారా ఆర్చరీ)
  - 25) ఇల్లూరి అజయ్ కుమార్ రెడ్డి (అంధుల క్రీకెట్)
  - 26) ప్రాచీ యాదవ్ (పారా కనోయింగ్)
- హుసాముద్దీన్: నిజామాబాద్ జిల్లాకు చెందిన 29 ఏండ్ల హుసాముద్దీన్ గతేడాది తామ్పెంట్ లో జరిగిన ప్రపంచ చాంపియన్ లో కాంస్యం గెలిచాడు. ఇండియన్ ఆర్మీలో సుబేదారుగా విధులు నిర్వహిస్తున్న హుసాముద్దీన్ 2018లో ఇండియా ఇంటర్నేషనల్ ఓపెన్ టోర్నీలో కాంస్య పతకం, 2022 చాంపియన్ షిప్ లో, 2018,

- 2022లో బర్మింగ్ హామ్ లో కామన్వెల్త్ గేమ్ లో కాంస్య పతకాలు గెలుచుకున్నాడు.
- ఈషా సింగ్: హైదరాబాద్ కు చెందిన 18 ఏండ్ల పిస్టల్ ఘాటర్ ఈషా సింగ్ గతేడాదిలో అజర్ బైజాన్ లో జరిగిన ప్రపంచ ఘాటింగ్ చాంపియన్ షిప్ లో 10 మీటర్ల ఎయిర్ పిస్టల్ మిక్స్డ్ విభాగంలో, 25 మీటర్ల పిస్టల్ టీం ఈవెంట్ లో స్వర్ణ పతకం, హాంగ్కాంగ్ ఆసియా క్రీడల్లో ఒక స్వర్ణం, మూడు రజతాలు, 2022లో జరిగిన ప్రపంచ జూనియర్ చాంపియన్ షిప్ లో మూడు స్వర్ణాలు, ఒక కాంస్యం లభించాయి.
- ఇల్లూరి అజయ్ కుమార్ రెడ్డి: ఏపీలోని గుంటూరు జిల్లా మాచర్లకు చెందిన అజయ్ కుమార్ రెడ్డి 2010 నుంచి భారత్ అంధుల క్రీకెట్ జట్టులో సభ్యుడిగా ఉన్నాడు. 2016 టీం ఇండియాకు కెప్టెన్ గా ఎంపికయ్యాడు. ఈయన సారథ్యంలో భారత జట్టు 2017 టీ20 వరల్డ్ కప్, 2018 వన్డే వరల్డ్ కప్, 2022 టీ20 వరల్డ్ కప్ లను గెలిచింది.
- మహ్మద్ షమీ: ప్రపంచకప్ క్రీకెట్-2023లో భారత జట్టును ఫైనల్ కు చేర్చడంలో కీలక పాత్ర పోషించాడు. వరల్డ్ కప్ లో అత్యధిక వికెట్లు తీసిన క్రీకెటర్ గా రికార్డు నెలకొల్పాడు.
- ప్రపంచకప్ క్రీకెట్ లో ఆల్ రౌండర్ హర్షిత్ పాండ్యా గాయంతో దూరమైన నేపథ్యంలో తుది జట్టులో స్థానం సంపాదించాడు.

ధ్యాన్ చంద్ అవార్డు గ్రహీతలు

సంవత్సరం	పేరు	విభాగం	జన్మస్థలం
1) 1991-92	విశ్వనాథన్ ఆనంద్	చెస్	తమిళనాడు
2) 1992-93	గీత్ సేథి	బిలియర్డ్స్	ఢిల్లీ
3) 1993-94	హోమీ మోతీవాలా	యాటింగ్ (టీం ఈవెంట్)	ఉత్తరప్రదేశ్
4) 1993-94	గర్గ్ పుష్పేంద్ర కుమార్	యాటింగ్ (టీం ఈవెంట్)	ఉత్తరప్రదేశ్
5) 1994-95	కరణం మల్లీశ్వరి	వెయిట్ లిఫ్టింగ్	ఆంధ్రప్రదేశ్
6) 1995-96	కుంజారాణి దేవి	వెయిట్ లిఫ్టింగ్	మణిపూర్
7) 1996-97	లియాండర్ పేస్	టెన్నిస్	పశ్చిమ బెంగాల్
8) 1997-98	సచిన్ టెండూల్కర్	క్రికెట్	మహారాష్ట్ర
9) 1998-99	జ్యోతిర్ముక్తి సిక్దర్	అడ్లెటిక్స్	పశ్చిమ బెంగాల్
10) 1999-2000	ధన్ రాజ్ పిళ్ళై	హాకీ	మహారాష్ట్ర
11) 2000-01	పుల్లెల గోపీచంద్	బ్యాడ్మింట్టన్	ఆంధ్రప్రదేశ్
12) 2001	అభినవ్ బింద్రా	ఘాటింగ్	ఉత్తరాఖండ్
13) 2002	అంజలి భగవత్	ఘాటింగ్	మహారాష్ట్ర
14) 2002	బీనామోల్	అడ్లెటిక్స్	కేరళ
15) 2003	అంజు బాబి జార్జ్	అడ్లెటిక్స్	కేరళ
16) 2004	రాజ్యవర్షన్ సింగ్ రాథోడ్	ఘాటింగ్	రాజస్థాన్
17) 2005	పంకజ్ అద్వానీ	బిలియర్డ్స్, స్నూకర్	మహారాష్ట్ర
18) 2006	మానవ్ జిత్ సింగ్ సంద్య	ఘాటింగ్	పంజాబ్
19) 2007	మహేంద్రసింగ్ ధోని	క్రికెట్	బీహార్
20) 2008	ప్రకటింజలేడు		
20) 2009	మేరీకోమ్	బాక్సింగ్	మణిపూర్
21) 2009	విజయేంద్ర సింగ్	బాక్సింగ్	హర్యానా
22) 2009	సుశీల్ కుమార్	రెజ్లింగ్	ఢిల్లీ
23) 2010	సైనా నెహ్రూల్	బ్యాడ్మింట్టన్	హర్యానా
24) 2011	గగన్ నారంగ్	ఘాటింగ్	తమిళనాడు
25) 2012	యోగేశ్వర్ దత్	రెజ్లింగ్	హర్యానా
26) 2012	విజయ్ కుమార్	ఘాటింగ్	హిమాచల్ ప్రదేశ్
27) 2013	రోజన్ సోధి	ఘాటింగ్	పంజాబ్
28) 2015	ప్రకటింజలేడు		
28) 2015	సానియా మీర్జా	టెన్నిస్	మహారాష్ట్ర
29) 2016	పీవీ సింధు	బ్యాడ్మింట్టన్	తెలంగాణ
30) 2016	సాక్షి మాలిక్	రెజ్లింగ్	హర్యానా
31) 2016	దీపాకర్ రాజ్	జిమ్నాస్టిక్	త్రిపుర
32) 2016	జీతూరాయ్	ఘాటింగ్	నేపాల్
33) 2017	దేవేంద్ర రూజరియా	పారాలింపిక్స్	తమిళనాడు
34) 2017	సర్దార్ సింగ్	హాకీ	హర్యానా
35) 2018	ఎస్ మీరాబాయి చాన్	వెయిట్ లిఫ్టింగ్	మణిపూర్
36) 2018	విరాట్ కోహ్లా	క్రికెట్	ఢిల్లీ
37) 2019	బజరంగ్ పునియా	రెజ్లింగ్	హర్యానా
38) 2019	దీపా మాలిక్	పారాలింపిక్స్	హర్యానా
39) 2020	రోహిత్ శర్మ	క్రికెట్	మహారాష్ట్ర
40) 2020	వివేక్ షోగాట్	రెజ్లింగ్	ఢిల్లీ
41) 2020	రాణి రాంపాల్	హాకీ	హర్యానా
42) 2020	మనికాబాత్రా	టేబుల్ టెన్నిస్	ఢిల్లీ
43) 2020	తంగవేలు మరియప్పన్	హైజంప్	తమిళనాడు
44) 2021	నీరజ్ చోప్రా	అడ్లెటిక్స్	హర్యానా
45) 2021	రవి కుమార్ దహియా	క్రీకెట్ రెజ్లింగ్	హర్యానా
46) 2021	లబ్ధినా బోరోహాయిన్	బాక్సర్	అసోం
47) 2021	పీ రవీంద్రన్ శ్రీజేష్	హాకీ	కేరళ
48) 2021	అవని లేఖరా	పారాలింపిక్స్ ఘాటింగ్	రాజస్థాన్
49) 2021	సుమిత్ర అంబీల్	పారా అడ్లెటిక్స్	హర్యానా
50) 2021	ప్రమోద్ భగత్	పారా బ్యాడ్మింట్టన్	బీహార్
51) 2021	కృష్ణ నాగర్	పారా బ్యాడ్మింట్టన్	రాజస్థాన్
52) 2021	మనీష్ నర్సాల్	పారా లింపిక్స్ ఘాటింగ్	హర్యానా
53) 2021	మిథాలి రాజ్	క్రికెట్	రాజస్థాన్
54) 2021	సునీల్ ఛెత్రి	పుట్ బాల్	తెలంగాణ
55) 2021	మన్ ప్రీత్ సింగ్	హాకీ	పంజాబ్
56) 2022	శరత్ కమల్	టేబుల్ టెన్నిస్	తమిళనాడు
57) 2023	చిరాగ్ చంద్రశేఖర్ శెట్టి	బ్యాడ్మింట్టన్	మహారాష్ట్ర
58) 2023	రంకిరెడ్డి సాత్విక్ సాయిరాజ్	బ్యాడ్మింట్టన్	ఆంధ్రప్రదేశ్

కివీస్ తో కీలక మ్యాచ్ లో ఐదు వికెట్లు పడ గొట్టాడు. పమీ ఇప్పటి వరకు 64 టెస్టుల్లో 229 వికెట్లు పడగొట్టాడు. 101 వన్డేల్లో 195 వికెట్లు, 23 టీ20ల్లో 24 వికెట్లు చేజిక్కించుకున్నాడు.

అనంతారపు కృష్ణయ్య,
డైరెక్టర్,
శ్రీసాయి కోటింగ్ సెంటర్,
కోడూడ,
9948750605